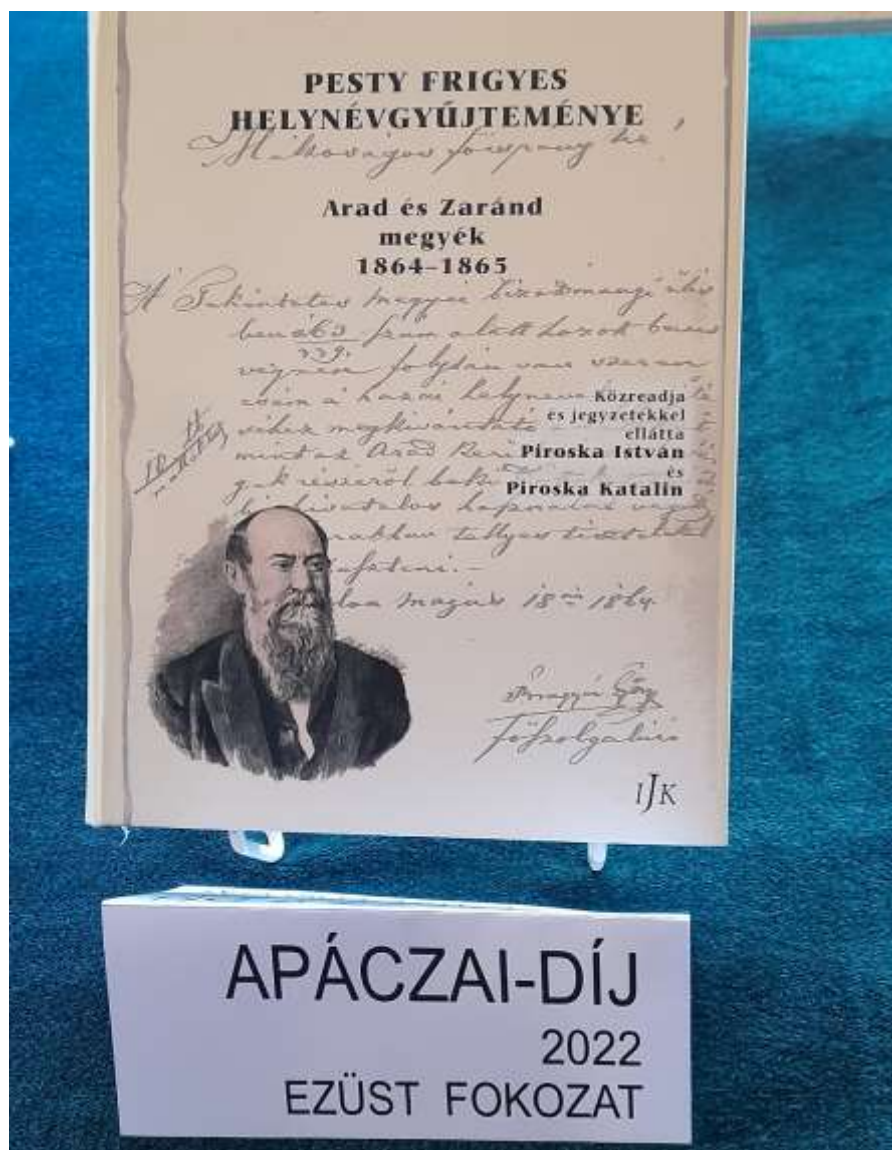

Mi csak önszorgalomból írogatunk

A Piroska Katalin és Piroska István szerzőpáros október 22-én másodszer vehette át Szovátán az Apáczai-díj ezüst fokozatát, Pesty Frigyes Arad és Zaránd megyék helynévgyűjteményét feldolgozó közös monográfiájukért. A XVII. századi erdélyi író-pedagógusról elnevezett elismerésben határon túli tanárok, tudósok, kutatók részesülhetnek önálló tudományos munka benyújtásával. A díj kapcsán fogalmazódott meg néhányunk részéről – kiemelve Szurmikné Sándor Emmát – az

a törekvés, hogy nyugdíjas kollégáink több évtizedes alkotómunkáját méltassuk és összegezzük.

Magyarországra települve Kunszálláson és Kiskunfélegyházán kezdték pedagógusi munkájukat. Kezdő tanárként fiatal kollégáimmal többek között Katitól lestük el, tanultuk az iskolai műsorok készítésének mesterfogásait. A keze alól kikerült forgatókönyvek, szövegek, megemlékezések a tartalmi igényesség mellett olyan érzelmi többlettel bírtak, amelyek különleges élménnyé varázsolták iskolai vagy nemzeti ünnepeinket. Az Irodalmi Színpadon elhangzott prózai és lírai alkotások sokszor származtak erdélyi szerzőktől, így a diákok és mi, kollégák is megismertük a közelmúlt és a jelen határon túli irodalmát.

Nagy megtiszteltetésként éltem meg az iskolai évkönyvek szerkesztésében való részvételemet, amikor Kati és István irányításával hoztunk létre részekből valami egészet, talán többet is annál magunknak és az utókornak. Történelemtanárként és magánemberként is köszönettel tartozom nekik azért a máig bennem élő élményért, amit tőlük és általuk kaptam Aradon a vértanúk kivégzésének 150. évfordulóján tartott ünnepi megemlékezés részeseként, 1999-ben.

Az, hogy egy irodalmár, magyartanár tollat ragad, hogy a tanításon kívül írással is foglalkozik, kevésbé meglepő, míg István esetében, aki a reáliák embere, ugyanez kuriózumnak tekinthető. Első írásaival az iskolai évkönyvek kapcsán találkoztam, amikor hiánypótló munkát végzett az inasoktatás és így iskolánk történetének felkutatásával és bemutatásával. Teszi mindezt aprólékos műgonddal és részletességgel, sorait alapos kutatómunka után veti papírra, témái színesek és sokrétűek, legyenek azok a kereszties hadjáratok, az Arad-Ménesi borvidék és Balla Géza, az aradi fotográfia története vagy a Pokol bugyrainak telítettsége.

Kiskunfélegyházi és iskolai tevékenységük jól megérdemelt jutalma volt Kiskunfélegyháza Város Képviselő-testületének Elismerő Oklevele és a Pedagógus Szolgálati Emlékérem odaítélése mindkettejük számára. Szerencsére, az iskola kulturális életének akkor is aktív tagjai maradtak, amikor befejezték tanári munkájukat. Nagy segítségünkre voltak továbbra is rendezvényeinken, az iskola 135 éves évfordulójára készült ünnepi kiadványunk szerkesztésében, lektorálásában jelentős szerep volt az övék. Kati a tőle megszokott igényességgel és érdekesekkel töltötte meg a nyugdíjas kollégák múltat idéző összeállítását.

Nyugállományba vonulásuk tulajdonképpen az igazi alkotómunka kezdetét jelentette. Addig is közös ténykedésük ekkortól hozott létre több száz oldalas könyveket, amelyekhez éveket igénylő levéltárba, könyvtárba járás, kitartás, egymás ösztönzése és inspirálása szükségeltetett. Így születtek meg a színház, az irodalom, a kultúra és a szülőföld iránti elköteleződésük ékes bizonyítékai, értékteremtő és értékmentő műveik, Az aradi színjátszás története két kötetben és a legutóbbi, az Arad és Zaránd megyei helységnévtár. Sokéves kutatómunka, háttértevékenység, elakadás és újra nekilendülés gyümölcsei ezek a művek, a kéziratok első javításával én is felcsipegethettem az alkotás örömeinek néhány morzsáját.

Olvasás közben sokszor ragadott magával Kati mesélő kedve és stílusa, a színházi világ anekdotái, kulisszatitkai, helytörténeti, irodalmi vonatkozásai, a történelmi kitekintések, a színészek magánéletének bemutatása, a színházi plakátok nézegetése szórakozássá tették a munkámat. Fáradhatatlanul dolgoznak, cselekvő kedvüket nem hagyják pihenni, sok szállal kötődnek az aradi, határon túli irodalmi, kulturális élethez, ennek bizonyítékai a Nyugati Jelen, a 3 Havi Szemle, a Szövétnek, az Irodalmi Jelen vagy a Kölcsey Évkönyv hasábjain megjelent/megjelenő írások, elemzések, méltatások, recenziók, évfordulós megemlékezések (lásd piroskairas.hu).

Az alkotáshoz nemcsak csend, ihlet és téma kell, hanem inspiráló közeg, társaság is. A Piroska házaspár aktív közösségi életet mondhat magáénak mind Félegyházán, mind Aradon. A Kossuthosok Nyugdíjas Klubja és az Aradi nyugdíjasok szervezete kettejük közvetítő munkája révén került kapcsolatba, találkozósaik ma már rendszeresek.

Rendezvényeiken a gyerekként izguló, de szívesen szereplő felnőttek Kati irányítása és bátorítása segítségével mondanak verset, olvasnak fel prózarészleteket. Kiterjedt ismeretségi körüknek köszönhetően Kiskunfélegyháza és Arad között egyfajta kulturális híd épült, így valósult meg az aradi festők itteni kiállítása vagy a Zenebarátok Kórusának aradi vendégszereplése.

Kedves Kati és István!

Emberségeitek, nyitottságotok, szakmai felkészültségeitek, bölcs meglátásaitok, kritikáitok, a kultúra megtartó erejébe vetett hitetek, humorotok, jelenlétetek nélkül kevesebb lenne Félegyháza. Írás közben azon gondolkodtam, vajon hol lapul a benneteket kereső következő téma, amely ti általatok fog megmenekülni az elfeledéstől. Hiszen ha ti nem, akkor ki írja meg?

Kollégáim nevében gratulálok az újabb rangos elismeréshez, alkotókedvetek maradjon töretlen!

Makra Flóra

<https://felegyhazikozlony.eu/hirek/26510/mi-csak-onszorqalombol-irogatunk>